

Försäkringsvillkor

ZS 20:7 - Allriskförsäkring

ZS 20:7 - Allmänna villkor – Allriskförsäkring för företag och industri

Zurich Insurance plc (Irland), Filial Sverige benämns nedan i försäkringsvillkoren som Zurich.

Dessa försäkringsvillkor gäller för försäkringsavtal med försäkringstagaren enligt särskilt försäkringsbrev eller annan handling som utfärdats av Zurich och som hänvisar till dessa villkor.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsbrevet. Villkoren gäller till den del inget annat anges i försäkringsbrevet.

I både försäkringsbrev och villkor förekommer försäkringstekniska termer. I villkoren är vissa av dessa definierade och är då skrivna med *kursiv stil*. Definitionerna återfinns i kapitel 5.

Dessa villkor ingår i en serie standardförsäkringsvillkor för företagsförsäkring. Samtliga dessa är indelade och numrerade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen nedan inte alltid är löpande.

Innehåll

1 Egendomsförsäkring

- 1.1 Vem försäkringen gäller för
- 1.2 När försäkringen gäller
- 1.3 Var försäkringen gäller
- 1.4 Försäkrat intresse
- 1.5 Försäkrad egendom och försäkringsbelopp
- 1.6 Självrisk
- 1.7 Allrisk skadehändelser
- 1.8 Räddnings- och röjningskostnad
- 1.9 Säkerhetsföreskrifter
- 1.10 Skadevärderingsregler
- 1.11 Ersättningsregler
- 1.12 Skaderegleringsbestämmelser

2 Avbrottsförsäkring

- 2.1 Vem försäkringen gäller för
- 2.2 När försäkringen gäller
- 2.4 Försäkrat intresse
- 2.5 Försäkringsbelopp
- 2.6 Självrisk och karenstid
- 2.7 Försäkrade skadehändelser
- 2.8 Räddningskostnad
- 2.9 Säkerhetsföreskrifter
- 2.10 Skadevärderingsregler
- 2.11 Ersättningsregler
- 2.12 Skaderegleringsbestämmelser

5 Definitioner - Förklaringar

- 5.1 Objekttyper
- 5.2 Brandskada
- 5.3 Inbrott, utbrott och rån
- 5.4 Övrigt

Allmänna avtalsbestämmelser

- 0 Försäkringstagarens behörighet
- 1 Ansvar under försäkringstiden
- 2 Rätt till förtida uppsägning eller villkorsändring
- 3 Premiebetalning
- 4 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid
- 5 Upplysningsplikt
- 6 Riskökning
- 7 Räddningsplikt
- 8 Regress
- 9 Dubbelförsäkring

- 10 Kvittningsförbehåll
- 11 Valuta
- 12 Force majeure
- 13 Preskription och preklusion
- 14 Tillämpbar lag och behörig domstol samt skiljeförfarande
- 15 Sanktionsklausul

1 Egendomsförsäkring

1.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller endast för försäkrad och till den del denne bär risken för skada på eller förlust av försäkrad egendom.

De försäkrade är

1. försäkringstagaren och annan som i försäkringsbrevet anges som försäkrad, (de "primärförsäkrade") och dessutom
2. ägare till försäkrad egendom som utgör *kunders egendom* eller *arbetstagares egendom* eller som primärförsäkrad
 - har köpt enligt avbetalningskontrakt eller
 - disponerar enligt leasingavtal, hyresavtal, eller låneavtal eller
 - innehar enligt kommissionsuppdragdock endast under förutsättning att den primärförsäkrade är skyldig att ersätta skada på, eller i skriftligt avtal med ägaren åtagit sig att teckna försäkring för egendomen.

Annan, som har säkerhetsrätt i egendomen, kan dock i vissa fall ha företrädesrätt till försäkringsersättning, se Ersättningsregler 1.11.3.

1.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller endast för skada som inträffar under *försäkringstiden* och om försäkringen då är i kraft.

1.3 Var försäkringen gäller

1.3.1 På försäkringsstället

Försäkringen gäller, förutom enligt 1.3.2, endast för försäkrad egendom inom försäkringsställe som har angivits i försäkringsbrevet.

1.3.2 På annan plats

Försäkringen gäller även för försäkrad egendom som förvaras på annan plats inom Norden än inom angivet försäkringsställe, varvid ersättning lämnas med högst 5 *prisbasbelopp* per skadetillfälle, om inte annat belopp anges i försäkringsbrevet.

1.4 Försäkrat intresse

Försäkringen gäller endast för sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som består i att det ekonomiska värdet av försäkrad egendom minskas eller går förlorat.

1.5 Försäkrad egendom och försäkringsbelopp

1.5.1 Försäkrad egendom

Försäkringen gäller endast för egendom som angetts med objekttyp eller på annat sätt i försäkringsbrevet. Beträffande egendomsindelning i objekttyper, se 5.1.

1.5.1.1 Undantagen egendom - tilläggsavtal kan tecknas

Försäkringen omfattar inte följande egendom, om inte annat anges i försäkringsbrevet

- trafikförsäkringspliktiga motordrivna fordon samt släpfordon till dessa,
- mobil- och tornsvängkranar samt gräv-, schakt-, väg- och pålningsmaskiner,
- järnvägsanläggning och andra spårvägsanläggningar (inklusive lok och vagnar),
- egendom inom anläggning som bedriver eller har bedrivit nukleär verksamhet,
- plasthall och tält samt egendom däri,
- ledning utanför *byggnad*,
- sådana delar av maskinfundament, byggnadsgrund eller grundmur som ligger lägre än såväl lägsta källargolv som angränsande jord- eller vattenyta,
- gruvor, tunnlar, berggrum samt egendom däri,
- egendom under jord, dock ej *kulvert*,
- broar, bryggor och kajer,
- gator och vägar,
- fasta konstverk samt statyer och skulpturer,
- *varor* och *kunders egendom* bestående av *stöldbegärlig egendom*.

1.5.1.2 Undantagen egendom

Försäkringen omfattar inte följande egendom

- luftfartyg, svävare, hydrokoptrar, segel- eller maskindrivna skepp och båtar, timmersläp, kassuner, pontoner, pontonkranar och mudderverk samt byggnadsverk under bogsering till sjöss,
- skog och skogsmark,
- växter och växtkulturer som inte hänförs till *trädgård och markanläggningar*,
- växthus samt egendom däri,
- levande djur,
- dammanläggning, brunn och vattentäkt,
- egendom som används i rymden och till denna verksamhet hörande annan egendom, såsom satelliter, rymdfartyg, uppskjutningsfordon, uppskjutningsplats och all till dessa hörande utrustning,
- av försäkrad yrkesmässigt uthyrd eller utleasad lös egendom,
- jord som är fast egendom (mark med undergrund).

1.5.2 Försäkringsbelopp

Zurichs ersättningskyldighet är begränsad till de försäkringsbelopp som angivits i försäkringsbrevet för varje slag av egendom. Försäkringstagaren ansvarar för valet av försäkringsbelopp.

För viss egendom eller vissa skadehändelser är ersättningen dessutom särskilt begränsad enligt enskilda bestämmelser i detta försäkringsvillkor eller försäkringsbrevet.

Helvärde

Försäkringen för *varor* är helvärdesförsäkring. Detsamma gäller försäkringen för *byggnad* och *maskinerier*, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Vid helvärdesförsäkring ska försäkringsbeloppet för vardera *byggnad*, *maskinerier* och *varor* minst motsvara egendomens *nyanskaffningsvärde*, för att full försäkring ska föreligga. Föreligger inte full försäkring tillämpas reglerna om underförsäkring såväl vid delskada som totalskada, se Ersättningsregler 1.11.2.

Förstarisk

Försäkringen för övriga objekttyper är förstariskförsäkring.

Vid förstariskförsäkring är försäkringsbeloppet ett avtalat belopp som är lägre än egendomens *nyanskaffningsvärde*.

1.5.2.1 Fribelopp

Om inget annat anges i försäkringsbrevet omfattar försäkringen skada på *arbetstagares egendom* med ett försäkringsbelopp motsvarande 20% av *prisbasbeloppet* per skada och arbetstagare eller belopp enligt gällande kollektivavtal om detta är högre.

Om nyckel eller kod som förvarats hos försäkrad eller dennes ombud har stulits i samband med *inbrott* eller *rån*, ersätts skäliga kostnader för nödvändiga ändringar av lås, som försäkrad äger eller bekostat, i dörr, port och lucka i omslutningsyta till lokal. Om inte annat anges i försäkringsbrevet lämnas ersättning med sammanlagt högst 2 *prisbasbelopp* för låsändringar.

1.5.3 Högsta ersättning

1.5.3.1 Ras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott inom Norden

Sammanlagd ersättningskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 2 Avbrottsförsäkring, till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av *ras*, *lavin*, *jordskalv* med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan eller vulkanutbrott, är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 150 *prisbasbelopp*.

Alla skador som orsakas av *ras*, *lavin*, *jordskalv* eller vulkanutbrott, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma skadetillfälle, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar.

Ligger flera fastigheter inom ett helt avgränsat, sammanhängande område avseende samma industri- eller lageranläggning, gäller begränsningen för alla dessa fastigheter tillsammans.

Beträffande skada som inträffar utom Norden, se 1.7.1.14.

1.5.3.2 Förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag

Sammanlagd ersättningsskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 2 Avbrottsförsäkring, till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 150 *prisbasbelopp*.

Alla skador som orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma skadetillfälle, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar.

Ligger flera fastigheter inom ett helt avgränsat, sammanhängande område avseende samma industri- eller lageranläggning, gäller begränsningen för alla dessa fastigheter tillsammans.

Vid förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag är den sammanlagda ersättningsskyldigheten under *försäkrings-tiden* begränsad till högst 300 *prisbasbelopp*.

1.5.3.3 Byggnads- och montagearbeten samt förflyttning m.m.

Sammanlagd ersättningsskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 2 Avbrottsförsäkring, till följd av alla skador på, och/eller som orsakas av, *provdrift, revision, förflyttning, byggnads-, installations-, demontage-, montage-, underhålls- och/eller reparationsarbete*, och som inträffar inom försäkrads ordinarie anläggning, är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 50 *prisbasbelopp*.

Vid skador i samband med egendomens normala underhåll inom försäkrads ordinarie anläggning är motsvarande ersättningsbegränsning 250 *prisbasbelopp*.

Dessa begränsningar gäller dock inte vid *brandskada* eller vid skada som orsakas av *inbrott, utbrott* eller *rån* eller av utströmning av vätska från *installation* eller *våtutrymme*.

Beträffande skada som inträffar utom försäkrads ordinarie anläggning, se 1.7.1.19.

1.5.3.4 Räddnings- och röjningskostnader

Beträffande högsta ersättning för räddnings- och röjningskostnader, se 1.8.

1.6 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 1.10 och 1.8, ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Om ett och samma skadetillfälle avser skador inom flera fastigheter enligt fastighetsregistret, tillämpas dock en självrisk för varje fastighet. Ligger flera fastigheter inom ett helt avgränsat, sammanhängande område avseende samma industri- eller lageranläggning, tillämpas en självrisk för skadorna sammanlagt inom dessa.

Självrisken är 10 *prisbasbelopp* om inget annat anges i försäkringsbrevet.

De självrisker som anges i *prisbasbelopp* avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Högsta självrisk

Vid ersättningsbar egendomsskada som leder till ersättningsbar avbrottskada enligt kapitel 2 Avbrottsförsäkring, tillämpas som gemensam självrisk, den högsta av självriskerna för egendoms- respektive avbrottskadorna, om inget annat anges i försäkringsbrevet.

1.7 Allrisk skadehändelser

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom, såvitt sådan skada inte är undantagen nedan. Ersättning lämnas inte för härav föranledd ekonomisk följdskada.

Beträffande avbrottsförlust se kapitel 2 Avbrottsförsäkring, om sådan har tecknats.

1.7.0 Tilläggsavtal fordras (Inre maskinskada)

Utan tilläggsavtal för *inre maskinskada* ersätts skada på *maskinell utrustning* endast vid *brandskada* eller vid skada genom plötslig och oförutsedd påverkan utifrån, som inte beror på oriktig eller bristfällig skötsel, underhåll, service, övervakning, drift, handhavande eller användning.

1.7.1 Undantag

1.7.1.1 Grov vårdslöshet, uppsåt och risktagande

Försäkringen omfattar inte försäkrat företags skada som framkallats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet av företagets

- styrelseledamot,
- VD,
- annan anställd i ledande ställning inom företaget eller på platsen eller
- uppdragstagare, i den mån denne till följd av uppdraget råder över det försäkrade intresset.

Detsamma gäller om ovan angiven person kan antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebär en betydande risk för att skadan skulle uppkomma.

Det som anges ovan om framkallande av skada, gäller på motsvarande sätt vid förvärrande av en skada.

Zurich är fritt från ansvar enligt ovan även när handlandet eller underlåtenheten har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt övriga villkorsbestämmelser.

1.7.1.2 Terrorism

Försäkringen omfattar inte förlust, skada, kostnad eller utgift som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon del bidragande del orsakad av

- terroristhandling
- åtgärd som vidtagits i syfte att förhindra eller reagera på terroristhandling

om inte den försäkrade kan visa att samband saknas mellan terroristhandling eller sådan åtgärd och förlusten, skadan, kostnaden eller utgiften.

Med terroristhandling avses förfarande, inklusive hot om förfarande, som innebär straffbar gärning där förfarandet vidtas eller där skadan uppstår och som kan antas vara utfört av politiskt, religiöst eller annat ideologiskt skäl i avsikt att framkalla omfattande skada på, eller allmän fruktan för säkerhet till person eller egendom.

1.7.1.3 Krig

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplopp.

1.7.1.4 Dammgénombrott

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med brott i naturlig eller konstruerad uppdamning av vatten (dammgénombrott).

1.7.1.5 Atomkärnprocess

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med atomkärnprocess, såsom kärnklyvning, kärnsammansmältning eller radioaktivt sönderfall.

1.7.1.6 Trafikskada

Försäkringen omfattar inte skada där trafikskadelagen eller motsvarande lagstiftning i annat land är tillämplig, till den del ersättning för skadan kan utges enligt den lagen.

1.7.1.7 Transport

Försäkringen omfattar inte skada på egendom under transport. Med transport avses att egendom är under förflyttning utanför försäkrads ordinarie anläggning. Transporten börjar när egendomen lämnar sin förvaringsplats för transport till annan förvaringsplats. Transporten upphör då egendomen placeras på annan förvaringsplats.

Som förvaringsplats ska inte anses plats för tillfällig förvaring som sker som ett led i transport.

1.7.1.8 Myndighetsåtgärder

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av konfiskation, rekvisition, embargo, expropriation eller annan myndighetsåtgärd.

1.7.1.9 Annans garanti

Försäkringen omfattar inte skada som annan enligt garanti är skyldig att ersätta.

Detta undantag tillämpas dock inte i den mån den försäkrade kan visa att den garantiansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande.

1.7.1.10 Förmögenhetsbrott

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- stöld utan samband med *inbrott*, *utbrott* eller *rån*,
- bedrägeri, försäkringring eller annat oredlighets- trolöshets- eller borgenärsbrott,
- klotter,
- svinn eller annan förlust som endast kan konstateras vid inventering där lagervärdering eller resultatberäkning är det enda beviset på förlust.

1.7.1.11 Röta, mögel, svamp eller annan biologisk påverkan

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av röta, mögel, svamp eller annan biologisk påverkan.

Detta undantag tillämpas dock inte vid skada som orsakas av oförutsedd utströmning från *installation* eller *våtutrymme*.

1.7.1.12 Vätska

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- vätska på grund av *fel* i planering, konstruktion eller val av arbetsmetod
- vatten- och vågerosion.

Undantaget för skada som orsakas av vätska tillämpas inte i fråga om *vatten från skyfall* eller i fråga om oförutsedd utströmning av vätska från *installation* eller *våtutrymme*.

Vid skada som orsakas av *vatten från skyfall* ersätts dock inte skada på båthus, sjöbod, plasthall, tält eller första-risförsäkrad annan *byggnad*, eller egendom som förvaras i något av nämnda utrymmen.

1.7.1.13 Vind

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av vind och vindpåverkan, om vindhastigheten understiger 21 meter per sekund.

1.7.1.14 Ras, lavin, jordskalv eller vulkanutbrott utom Norden

Försäkringen omfattar inte skada som inträffar utom Norden, vilken direkt eller indirekt orsakas av *ras*, lavin, *jordskalv* eller vulkanutbrott.

Beträffande skada som inträffar inom Norden, se 1.5.3.1 (Högsta ersättning).

1.7.1.15 Skadedjur och smittoämnen

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av skadedjur, insekter, bakterier, virus eller smittoämnen.

Undantaget tillämpas dock inte vid *brandskada*.

1.7.1.16 Asbest, PCB och formaldehyd

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av asbest, *PCB* (PolyChlorinated Biphenyls) eller formaldehyd.

1.7.1.17 Grundkonstruktion, sättning eller ingrepp

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av

- *felaktig* grundkonstruktion (fundament, grund och källarstomme),
- sättning i undergrund eller mark,
- ingrepp i bärande byggnadsdelar.

1.7.1.18 Markarbeten

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av sprängnings-, schaktnings-, pålnings-, packnings- eller spontningsarbete.

1.7.1.19 Byggnads- och montagearbeten m.m.

Försäkringen omfattar inte skada på, och/eller skada som direkt eller indirekt orsakas av *provdrift*, *revision*, byggnads-, installations-, demontage-, montage-, underhålls- och/eller reparationsarbete, i den mån skadan inträffar utom försäkrads ordinarie anläggning.

Beträffande skada inom försäkrads ordinarie anläggning, se 1.5.3.3 (Högsta ersättning).

1.7.1.20 Normal service eller justering

Försäkringen omfattar inte skada som inte påverkar egendomens användbarhet eller som kan avhjälpas genom normal service eller justering.

1.7.1.21 Fel

Försäkringen omfattar inte

- skada på *felaktig* egendom, avseende kostnader som skulle ha uppkommit vid avhjälpande, inklusive *åtkomst av felet* omedelbart före skadans uppkomst,
- kostnader, vid ersättningsbar skada till följd av *fel*, som skulle ha uppkommit vid avhjälpande, inklusive *åtkomst av felet* omedelbart före skadans uppkomst,
- skada på *varor* eller *kunders egendom* till följd av *fel*. Detta undantag gäller dock inte vid *brandskada*,
- skada som direkt eller indirekt orsakas av *fel* på automatisk klimatanläggning.

Undantagen för kostnader och skada till följd av fel tillämpas dock inte vid sådan skada som orsakas av vätska och som inte undantas enligt 1.7.1.12.

1.7.1.22 Gradvis förändring, långtidspåverkan, kontamination

Försäkringen omfattar inte skada som består i

- gradvis förändring eller annan långtidspåverkan som t.ex. fortgående sprickbildning, förslitning, utmattning, förbrukning, diffusion, erosion, *kavitation*, *korrosion*, beläggning eller avsättning,
- kontamination, förorening eller förändring av form, struktur, yta, färg eller lukt,
- förgasning eller förångning.

1.7.1.23 Smälta

Försäkringen omfattar inte skada som direkt eller indirekt orsakas av eller på smälta.

1.7.1.24 Egendom i kyl- och frysanläggning

Försäkringen omfattar inte skada på egendom i kyl- eller frysanläggning som direkt eller indirekt orsakas av

- störning eller avbrott i ströml leverans,
- temperaturändring,
- utströmmande vätska eller kylmedel.

1.7.1.25 Förbrukningsmaterial

Försäkringen omfattar inte skada på

- *förbrukningsmaterial*,
- *utbytbara verktyg*,
- murverk, inmurning eller infodring.

Detta undantag tillämpas dock inte vid *brandskada* eller om den försäkrade kan visa att skadan har uppkommit genom plötslig och oförutsedd yttre orsak, oberoende av om egendomen har använts i drift.

1.7.1.26 Datainformation

Försäkringen omfattar inte förlust av *datainformation* som

- inte orsakas av ersättningsbar egendomsskada på *datamedia*,
- direkt eller indirekt orsakas av *fel* på *datamedia*, felhantering, felprogrammering, datavirus, trojanska hästar, angrepp av hackers eller liknande. Med datavirus avses att program eller instruktioner kopierar sig själva, "smittar", till andra existerande program och filer och åstadkommer oönskade effekter.

Med förlust avses även att informationen inte är tillgänglig.

1.8 Räddnings – och röjningskostnad

Anmärkning

Vid skadehändelse med särskild begränsning till högsta ersättning, är den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad, röjningskostnad, egendomsskada och avbrottskada begränsad till den för skadehändelsen angivna högsta ersättningen, oavsett vad som anges nedan om rätt till ersättning för räddnings- och röjningskostnader.

1.8.1 Räddningskostnad

I samband med egendomsskada som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning för kostnad för sådan åtgärd som det åligger försäkrad att vidtaga enligt Allmänna avtalsbestämmelser 7 (Räddningsplikt) för avvärjande eller begränsning av ersättningsbar skada, om åtgärden med hänsyn till omständigheterna varit skälig.

Ersättning för räddningskostnad enligt ovan lämnas även för egendomsskada som består i att försäkrad egendom skadas, förkommer eller stjäls till följd av uppenbart skäligen räddningsåtgärd. Ersättning för räddningskostnad enligt detta stycke är begränsad till 50 *prisbasbelopp*.

Skadan ska värderas och regleras enligt 1.10 – 1.12 nedan.

Mer omfattande räddningsåtgärder ska alltid vidtas i samråd med Zurich, om det finns tid för det med hänsyn till behovet av åtgärden.

Undantag

Räddningskostnad ersätts inte i den mån rätt till ersättning för kostnaden föreligger från annan enligt lag, särskild författning eller åtagande i avtal.

Detta undantag tillämpas inte i den mån den försäkrade kan visa att den ansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande.

Högsta ersättning

Vid förstarisikförsäkring begränsas den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad enligt ovan och egendomsskada enligt egendomsförsäkringen i övrigt, till försäkringsbeloppet.

Vid helvärdesförsäkring betalas räddningskostnad även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

1.8.2 Röjningskostnad

I samband med ersättningsbar egendomsskada lämnas även ersättning för röjningskostnad.

Med röjningskostnad avses skäligen kostnad för nödvändig rivning, röjning, sanering, borttransport, destruktion och deponering av skadad och ersättningsbar försäkrad egendom.

Högsta ersättning

Zurich åtagande att betala röjningskostnader är, om inte annat anges i försäkringsbrevet, per skadetillfälle begränsat till 20% av skadebeloppet beräknat enligt 1.10, dock högst 50 *prisbasbelopp*.

För röjningskostnader vid förorening av eller annan inverkan på luft, mark, vattentäkt, sjö, grundvatten eller annat vattenområde är ersättningen dock begränsad till 10 *prisbasbelopp* per skadetillfälle.

1.9 Säkerhetsföreskrifter

För försäkringen gäller säkerhetsföreskrifter enligt 1.9.1 nedan. Dessutom gäller de säkerhetsföreskrifter som i förekommande fall anges i försäkringsbrevet genom hänvisning till särskilda villkor eller på annat sätt.

1.9.0 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Om försäkringsfall inträffar helt eller delvis till följd av att den försäkrade har försummat att följa en säkerhetsföreskrift, ansvarar Zurich för försäkringsfallet endast till den del det får antas att försäkringsfallet skulle ha inträffat även om föreskriften hade blivit iakttagen. Vid försummelse att följa säkerhetsföreskrift där lindrigare påföljd särskilt anges, gäller dock den lindrigare påföljden.

Med den försäkrade likställs härvid annan som har att tillse att säkerhetsföreskriften följs.

Om ett och samma försäkringsfall inträffar på grund av att flera säkerhetsföreskrifter med olika påföljder har försummats, gäller den påföljd som leder till lägst försäkringsersättning.

Påföljd enligt ovan vid försummelse att följa säkerhetsföreskrifter, gäller även när detta har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt omfattningsbestämmelserna.

1.9.1 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Som säkerhetsföreskrift gäller föreskrift eller rekommendation om vissa bestämda handlingssätt, personkvalifikationer vid handhavande, eller anordningar avseende föremål som den försäkrade använder i sin verksamhet som, i syfte att förebygga eller begränsa skada, har lämnats till den försäkrade, direkt eller genom uttrycklig hänvisning, av tillverkare, leverantör, uthyrare eller besiktningsman av föremålet.

1.10 Skadevärderingsregler

Skada på egendom värderas enligt följande regler. Skadad och oskadad egendom värderas efter samma grunder.

1.10.1 Byggnad

1.10.1.1 Byggnad som återställs

Om återställande sker för den försäkrades räkning, värderas skadan – med iakttagande av nedanstående regler - till kostnaden för att utan dröjsmål återställa *byggnaden* på ett rationellt sätt beträffande metoder och material.

Med återställande av *byggnad*, avses reparation eller återuppförande på samma grund av samma eller lika ändamålsenlig *byggnad* till samma eller likvärdigt utförande.

Tider

Återställandet ska ske inom två år.

Om återställande inte kan ske inom två år på grund av hinder som inte beror på den försäkrade, räknas tvåårs-tiden från den dag då hindret upphörde. Återställandet ska dock ske inom tre år från skadedagen.

Sker inte återställande inom ovan angiven tid, värderas skadan enligt 1.10.1.3.

Begränsningar

Vid skadevärderingen inräknas inte

- merkostnad som beror på forceringsåtgärder såsom reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller förflyttning på annat sätt än med sedvanligt transportmedel,
- den värdeminskning egendomen efter reparation kan anses ha undergått genom skadan,
- förhöjd ändamålsenlighet eller avkastningsförmåga som egendomen kan ha fått genom återställandet.

Om återställandet utan väsentlig olägenhet kan ske i samband med normalt underhåll, värderas skadan till uppskattad del av underhållskostnaden.

Om *byggnad* i sin helhet eller till denna hörande *installation*, *ytbeläggning* eller skorsten omedelbart före skadetillfället har ett *tekniskt värde* som är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet*, värderas skadan högst till det *tekniska värdet*. Därvid bedöms varje *installation*, *ytbeläggning* och skorsten för sig.

Om egendom före skadan var i uppenbart behov av reparation, utbyte eller renovering beaktas detta vid skadevärderingen.

Speciella regler för viss egendom

För egendom ingående i *byggnad* bestående av plasthalls- eller tältduk, *dator*, *datamedia*, elektriska motorer, generatorer, transformatorer, omformare, kompressor, *förbrukningsmaterial*, *utbytbara verktyg*, murverk, inmurning, infodring eller slitdelar till förbränningsmotor, värderas skadan enligt de speciella regler som anges under 1.10.5 Maskinerier.

Merkostnad för myndighetsåtgärd och byggnad med kulturhistoriskt värde

Utan särskilt avtal omfattar försäkringen inte merkostnad som föranleds av att skadad *byggnad*

- enligt myndighets beslut eller för *byggnaden* gällande normer i något hänseende vid återställande måste ges annan konstruktion eller utförande än vad som kunde krävas före skadan
- som är dokumenterad och har förklarats som byggnadsminne enligt författning därom, eller som särskilt anges i försäkringsbrevet som *byggnad* med kulturhistoriskt värde, efter skadan inte, på grund av sådan särart, kan återsällas på ett rationellt sätt. Med dokumenterad *byggnad* avses dokumentation av *byggnaden* genom av myndighet utfärdade skyddsföreskrifter, inventarieförteckningar, foton eller annan dokumentation som visar *byggnadens* utförande och skick före skadan.

1.10.1.2 Annan byggnad anskaffas av den försäkrade

Anskaffar eller uppför den försäkrade inom två år annan *byggnad* inom det land där skadan inträffar, för samma eller liknande ändamål, värderas skadan på motsvarande sätt som enligt 1.10.1.1, med avdrag för

- ökning i värde genom ändrad ändamålsenlighet, dock inte ändrad belägenhet, och
- värdet av sådana delar av den skadade byggnaden som skulle kunna användas vid ett återställande.

Ersättning lämnas inte för röjningskostnad beträffande sistnämnda delar av *byggnaden*.

1.10.1.3 Byggnad som vare sig återställs eller anskaffas

Om *byggnad* vare sig återställs eller anskaffas, värderas skadan till skillnaden mellan *byggnadens ekonomiska värde* omedelbart före och efter skadan, dock högst till värdet enligt 1.10.1.1.

1.10.1.4 Hinder på grund av lag eller myndighets föreskrift

Utan särskilt avtal (Restvärdesskydd) omfattar försäkringen inte värdet av kvarvarande delar (restvärden) om återställande av *byggnad* hindras på grund av lag eller myndighets föreskrift.

1.10.3 Trädgård och markanläggningar

Skadan värderas enligt samma regler som anges under 1.10.5 Maskinerier.

Vid nyplantering av buskar och träd lämnas dock ersättning endast för kostnad för plantor som normalt saluförs i handelsträdgårdar eller plantskolor i det land där skadan inträffar.

1.10.4 Kulvert

Skadan värderas enligt samma regler som anges under 1.10.5 Maskinerier.

Avskrivning

Från värderingsbeloppet görs ett avdrag för värdeminskning med 5% för varje år som förflutit sedan egendomen första gången togs i bruk, dock alltid med minst 20% av *prisbasbeloppet*.

Om driftsförhållandena har varit sådana att värdeminskningen får antas ha skett i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, beaktas detta genom att procentsatsen ökas och/eller tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

Avskrivningen är maximerad till 80%.

1.10.5 Maskinerier

1.10.5.1 Maskinerier som återställs

Om återställande sker för den försäkrades räkning, värderas skadan – med iakttagande av nedanstående regler – till kostnaden för att utan dröjsmål återställa egendomen på ett rationellt sätt beträffande metoder och material.

Med återställande av *maskinerier* avses reparation eller återanskaffande av egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag till samma eller likvärdigt utförande.

Tider

Återställandet ska ske inom två år. Sker inte detta värderas skadan enligt 1.10.5.2.

Begränsningar

Vid skadevärderingen inräknas inte

- merkostnad som beror på forceringsåtgärder såsom reparation på övertid, inköp till överpris för snabbare leverans eller förflyttning på annat sätt än med sedvanligt transportmedel,
- värdeminskning som egendomen efter reparation kan anses ha undergått genom skadan,
- förhöjd ändamålsenlighet eller avkastningsförmåga som egendomen kan ha fått genom återställandet.

Om egendomen omedelbart före skadetillfället har ett *tekniskt värde* som är lägre än halva *nyanskaffningsvärdet*, värderas skadan högst till egendomens *tekniska värde*.

Speciella regler för viss egendom

Dator och datamedia

Skada på *dator* och *datamedia* värderas högst till egendomens *ekonomiska värde* omedelbart före skadetillfället.

Motordrivna fordon

Skada på motordrivna fordon och släpfordon till dessa, värderas högst till egendomens *ekonomiska värde* omedelbart före skadetillfället.

Plasthalls- och tältduk

Skada på plasthalls- och tältduk, värderas högst till egendomens *tekniska värde* omedelbart före skadetillfället.

Förbrukningsmaterial, utbytbara verktyg, murverk, inmurning eller infodring

Skada på *förbrukningsmaterial*, *utbytbara verktyg*, murverk, inmurning eller infodring värderas högst till egendomens *tekniska värde* omedelbart före skadetillfället.

Elektriska motorer, generatorer, transformatorer och omformare

Skada på elektriska motorer, generatorer, transformatorer och omformare värderas högst till objektets *tekniska värde* omedelbart före skadetillfället.

Vid beräkningen av det tekniska värdet görs avdrag för värdeminskning på *nyanskaffningsvärdet* med 5% per år räknat från en tidpunkt som för

- elektriska motorer och generatorer börjar 8 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny eller senast om-lindades,
- transformatorer och omformare börjar 10 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny eller senast om-lindades.

Om driftsförhållandena har varit sådana att värdeminskningen får antas ha skett i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, beaktas detta genom att procentsatsen ökas och/eller tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

Avskrivningen är maximerad till 80%.

Slitdelar till förbränningsmotor

Skada på slitdelar till förbränningsmotor, t.ex. cylinderfoder, kolv, lager och cylinderblock utan lösa foder, värderas högst till föremålets *tekniska värde* omedelbart före skadetillfället.

Vid beräkningen av det *tekniska värdet* görs avdrag för värdeminskning på slitdelarnas *nyanskaffningsvärde* (inklusive arbetskostnad för reovering) med 15% per år, räknat från den dag motorn togs i bruk som ny eller senast reoverats.

Om driftsförhållandena har varit sådana att värdeminskningen får antas ha skett i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, beaktas detta genom att procentsatsen ökas och/eller tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

Avskrivningen är maximerad till 80%.

Kompressor

Skada på kompressor, värderas högst till objektets *tekniska värde* omedelbart före skadetillfället.

Vid beräkningen av det tekniska värdet görs avdrag för värdeminskning på *nyanskaffningsvärdet* med 10% per år räknat från en tidpunkt som för

- kyl- och fryskompressorer börjar 2 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny,
- övriga kompressorer och värmepumpsanläggningar börjar 8 år efter det att utrustningen togs i bruk som ny.

Om driftsförhållandena har varit sådana att värdeminskningen får antas ha skett i en väsentligt snabbare takt än vad som ovan angivits, beaktas detta genom att procentsatsen ökas och/eller tidpunkten för dess tillämpning tidigareläggs.

Avskrivningen är maximerad till 80%.

1.10.5.2 Maskinerier som inte återställs

Återställs inte skadade *maskinerier*, värderas skadan till skillnaden mellan egendomens *ekonomiska värde* omedelbart före och efter skadan, dock högst till värdet enligt 1.10.5.1.

1.10.6 Varor

Skada på *varor* värderas till *varornas nyanskaffningsvärde*, med avdrag för eventuellt restvärde. För *varor* som återanskaffas gäller *nyanskaffningsvärdet* vid återanskaffandet, om det sker inom skälig tid från skadetillfället. I annat fall gäller *nyanskaffningsvärdet* omedelbart före skadetillfället.

För *varor* som den försäkrade anskaffat för försäljning avdras värdeminskning som orsakas av inkurans eller annan omständighet före skadetillfället.

1.10.7 Ritningar och arkivalier samt datainformation

Skada på *ritningar* och *arkivalier* samt *datainformation* värderas till de skäliga kostnader som inom två år nedläggs för att på motsvarande media återställa den information som har förlorats.

1.10.8 Pengar och värdehandlingar

Skada på *pengar* och *värdehandlingar* värderas, beträffande förlust av gällande pengar eller gällande frimärken, till det nominella beloppet. Beträffande annan egendom som anges i 5.1.8 värderas skadan till de skäliga kostnader som inom två år nedläggs på återställande. Zurich har emellertid alltid rätt, dock inte skyldighet, att utge det nominella värdet av handlingen, i stället för kostnadsersättning för återställande.

1.10.9 Kunders egendom

Skada på *kunders egendom* värderas efter de regler som gäller för den objekttyp egendomen skulle ha tillhört om den varit försäkrad. Kan separat försäkring tecknas för egendomen, värderas skadan enligt normalt tillämpliga villkor på marknaden.

1.10.10 Arbetstagares egendom

Skada på *arbetstagares egendom* som den försäkrade är skyldig att ersätta enligt kollektivavtal värderas enligt reglerna i detta. I övrigt värderas skada enligt normalt tillämpliga villkor på marknaden för konsumentförsäkring.

1.11 Ersättningsregler

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden ekonomisk skada, även om tillämpligt försäkringsbelopp medger större ersättning.

Mervärdesskatt som ska betalas av den försäkrade utgör ingen skada som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet enligt tillämpliga skatteregler.

Om den försäkrade är frivilligt mervärdesskattskyldig för försäkrad *byggnad* och denna skattskyldighet upphör genom ersättningsbar skada på *byggnaden*, är den försäkrade skyldig att utan dröjsmål ansöka om att återinträda som frivilligt mervärdesskattskyldig för *byggnaden*.

1.11.2 Helvärdes- respektive förstariskförsäkring samt underförsäkring

Vid helvärdesförsäkring respektive förstariskförsäkring ersätts i övrigt ersättningsbar skada intill det försäkringsbelopp som är tillämpligt för skadan, om inte ersättningen reduceras till följd av underförsäkring eller begränsas genom särskild bestämmelse om högsta ersättning.

Underförsäkring föreligger vid

- helvärdesförsäkring, då försäkringsbeloppet är lägre än *nyanskaffningsvärdet* omedelbart före skadetillfället
- förstariskförsäkring, i de fall då försäkringsbeloppet utgör en viss del av egendomens kalkylerade värde (helvärde) och helvärdet är lägre än *nyanskaffningsvärdet* omedelbart före skadetillfället. Är helvärdet framtaget enligt av Zurich godkänd värderingsmetod, sker dock inte någon reduktion på grund av underförsäkring.

Föreligger underförsäkring reduceras försäkringsersättningen proportionellt emot förhållandet mellan angivet försäkringsbelopp och

- *nyanskaffningsvärdet*, vid helvärdesförsäkring
- angiven del av *nyanskaffningsvärdet*, vid förstariskförsäkring.

1.11.3 Ersättningsregler i övrigt vid egendomsskada

Zurich har rätt att reglera ersättningsbar egendomsskada genom att antingen betala kontant ersättning för skadan, låta återställa den skadade egendomen eller tillhandahålla likvärdig egendom.

Zurich har rätt att överta skadad eller förlorad egendom som har ersatts genom försäkringen, men är inte skyldigt att göra det. Om förlorad egendom som har ersatts genom försäkringen kommer till rätta, ska den försäkrade som har ersatts snarast erbjuda Zurich att överta egendomen. Den försäkrade får dock behålla egendomen om ersättningen återbetalas till Zurich utan dröjsmål.

Den som har förmånsrätt i fast egendom eller tomträtt har företrädesrätt till försäkringsersättning för skada på sådan egendom, om ersättningen överstiger 10 % av egendomens värde och skadan inte har avhjälpats eller erforderlig säkerhet har ställts för avhjälpandet. Detsamma gäller annan som har säkerhetsrätt i försäkrad egendom, beträffande försäkringsersättning för skada på den egendomen, om Zurich har utfärdat s.k. ansvarsförbindelse till denne. Företrädesrätten gäller ett belopp motsvarande den fordran säkerhetsrätten avser och gäller även om fordringen inte är förfallen till betalning. Om flera borgenärer har företrädesrätt till försäkringsersättningen, har de inbördes företräde enligt svensk förmånsrättslag.

1.11.4 Tidpunkt för betalning av ersättning

Försäkringsersättning ska, med följande reservationer, betalas senast en månad efter det att den försäkrade har visat att försäkringsfall föreligger och fullgjort sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet.

Om polisutredning av betydelse för den försäkrades rätt till försäkringsersättning har inletts, har Zurich rätt att avvakta med betalning av ersättningen till en månad efter det att utredningen har slutförts.

Vid skadevärdering som förutsätter att försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, har Zurich rätt att avvakta med betalning av ersättningen till en månad efter det att den försäkrade visat att så har skett.

Om myndighet har nekat tillstånd som krävs för återställande eller återanskaffande av försäkrad egendom och myndighetens beslut överklagas, har Zurich rätt att avvakta med betalning av ersättning för egendomen till en månad efter det att slutligt beslut i frågan har vunnit laga kraft.

Betalas försäkringsersättning senare än vad som anges ovan på grund av dröjsmål som Zurich ansvarar för, utgår ränta på förfallet belopp enligt en räntefot som motsvarar den vid var tid gällande referensräntan enligt 9§ svensk räntelag jämte ett tillägg av två procentenheter. I övrigt föreligger inte rätt till ersättning, vare sig i form av ränta eller skadestånd, för dröjsmål med betalning av försäkringsersättning.

1.12 Skaderegleringsbestämmelser

1.12.1 Anmälan om försäkringsfall

När försäkringsfall kommer till den försäkrades kännedom är den försäkrade skyldig att omedelbart meddela det till Zurich. Vid försäkringsfall som förutsätter att stöld, inbrott, rån eller annat brott har skett, ska den försäkrade dessutom snarast polisanmäla händelsen och lämna intyg till Zurich om att så har skett.

Ett försäkringsfall ska anses ha kommit till den försäkrades kännedom när den försäkrade eller någon av dess ledande befattningshavare har fått kännedom om det.

Beträffande preskription och preklusion se Allmänna Avtalsbestämmelser.

1.12.2 Besiktning och åtgärder i anslutning till försäkringsfall

Vid anmäld egendomsskada har Zurich rätt att låta besiktiga skadan och, om skadan är ersättningsbar, att tillvarata den skadade egendomen innan vidare åtgärder vidtas beträffande den. Om Zurich lämnar anvisningar för reparation av egendom eller andra åtgärder som kan ersättas ur försäkringen, är den försäkrade skyldig att följa anvisningarna.

1.12.3 Ersättningskrav och skyldighet att lämna upplysningar

Den försäkrade är skyldig att skriftligt specificera sitt krav på försäkringsersättning i enlighet med försäkringsvillkorens bestämmelser om vad som kan ersättas samt skadevärderings- och ersättningsreglerna.

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldiga att utan dröjsmål och utan ersättning lämna Zurich handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för utredning av försäkringsfall.

1.12.4 Skyldighet att utreda

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldiga att utan ersättning verkställa sådana utredningar som kan vara av betydelse för bedömning av försäkringsfall och som kan genomföras inom deras respektive verksamhet.

Om det krävs godkännande av tredje man för utbetalning av försäkringsersättning, ska den försäkrade skaffa skriftligt godkännande och lämna det till Zurich.

1.12.5 Försummelse att fullgöra skyldighet vid försäkringsfall

Om skyldigheter enligt 1.12.1 – 1.12.4 inte iakttagits kan det medföra att Zurich helt eller i skälig utsträckning befrias från sina åtaganden i fråga om försäkringsfallet.

1.12.6 Tvist om värdering

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska värderingen på begäran av part hänskjutas till avgörande enligt svensk lag om skiljeförfarande (1999:116) och enligt följande.

Vardera parten utser en skiljeman, som tillsammans utser en tredje som ska tjänstgöra som ordförande i skiljenämnden. Skiljemännen ska vara opartiska och sakkunniga i den fråga tvisten gäller.

Skiljeförfarandet ska äga rum i Stockholm på svenska språket. Handlingar som åberopas i förfarandet behöver dock inte översättas till svenska om de är avfattade på engelska språket.

Vid värderingen ska skiljemännen tillämpa relevanta värderingsregler i försäkringsvillkoren. Parterna ska ges tillfälle att lägga fram relevant utredning som de vill åberopa och närmare utveckla sin uppfattning. Handläggningen ska vara skriftlig. Skiljenämnden kan dock besluta att viss begränsad del av handläggningen ska ske muntligen. Handläggningen ska genomföras skyndsamt. Anstånd för part att inkomma med handling eller att utveckla sin uppfattning ska endast medges när parten annars inte ges rimlig möjlighet att föra sin talan.

Sedan parterna har slutfört sin talan ska vardera skiljemannen, utan att samråda med de övriga, med stöd av vad som framkommit under handläggningen bestämma det värde som skiljemannen menar att den omtvistade skadan uppgår till.

Det värde som ordföranden har kommit till ska gälla som skiljenämndens beslut, om det inte överstiger det högsta eller understiger det lägsta av de värden som de två andra skiljemännen har kommit till. I annat fall ska som skiljenämndens beslut gälla det av de andra skiljemännens värden som ligger närmast ordförandens.

I skiljedomen ska anges de värden som vardera skiljemannen har kommit till samt hur det utslagsgivande värdet har bestämts.

Skiljedomen ska meddelas senast sex månader efter den dag då tredje skiljemannen utsetts.

2 Avbrottsförsäkring

2.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller endast för försäkrad såsom innehavare av försäkrad rörelse.

De försäkrade är försäkringstagaren och annat bolag som i försäkringsbrevet anges som försäkrad.

2.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för avbrott under *ansvarstiden* till följd av under försäkringstiden inträffad avbrottsorsak enligt 2.7.

Ansvarstiden anges i försäkringsbrevet och räknas från den tidpunkt avbrottsorsaken inträffat.

2.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser sådan skada som består i bortfall av täckningsbidrag i den försäkrade rörelsen på grund av avbrott enligt 2.7.

Undantag

Försäkringen omfattar inte avbrottskada som orsakas av

- att den försäkrade inte utan dröjsmål vidtar erforderliga åtgärder - även av provisorisk art - för att återuppta eller upprätthålla drift av den försäkrade rörelsen,
- dröjsmål med åtgärdande av avbrottsorsak hos den försäkrade på grund av den försäkrades ekonomiska förhållanden, såsom att denne saknar erforderligt kapital eller egendomsförsäkringskydd.

2.4.1 Definition av täckningsbidrag

Med täckningsbidrag avses försäljningsvärdet för såld, levererad vara eller utförda tjänster – exklusive mervärdesskatt - minskat med häremot svarande kostnader – exklusive mervärdesskatt - för försäljning, nämligen

- lämnade rabatter,
- frakter, transport- och sjöförsäkringspremier, tullavgifter samt emballage för försäljning,
- licenser, royalties och provisioner i den mån de inte är garanterade,
- och tillverkning och drift, nämligen
 - förbrukning av direkt och indirekt material, d.v.s. huvudsakligen råmaterial, förbrukningsartiklar och handelsvaror samt emballage,
 - frakter, transport- och sjöförsäkringspremier samt tullavgifter,
 - reparation och underhåll av maskiner, verktyg och övriga driftsinventarier,
 - energi-, vatten- och avloppsavgifter i den mån de inte utgör kontrakterade minimiavgifter,
 - tillverkningskatter och avgifter
 - inhyrd personal

allt i den mån ovanstående kostnader förekommer i den försäkrade rörelsen.

Andra avdrag än som anges ovan ska inte göras.

Anmärkning

Om annan definition av täckningsbidrag ska tillämpas, anges detta i försäkringsbrevet.

Anvisning till definitionen

Kostnad för direkt och indirekt material ska så nära som möjligt beräknas efter marknadspriset under den tid som materialförbrukningen avser.

Vissa avdragsposter i definitionen hänför sig till rörelsens tillverkningsvolym. Denna överensstämmer i regel inte med försäljningsvolymen varför tillverkningskostnaderna måste korrigeras med värdet av förändrad volym av egentillverkat hel- och halvfabrikatlager. Denna korrigerings sker med förändringen av lagrets inventerade värde mellan räkenskapsårets början och slut. Detta förutsätter att inventeringsprinciperna är oförändrade under året samt att all inverkan genom förändring av dolda reserver elimineras. Förändringen av det inventerade värdet ska omräknas med hänsyn till marknadspris under perioden för direkt och indirekt material.

Om lagret har ökat måste tillverkningskostnaderna reduceras för att överensstämma med försäljningsvolymen. Om lagret har minskat måste tillverkningskostnaderna ökas.

Vid justering på grund av lagerförändring ska in- och utgående lager av hel- och halvfabrikat tas upp till summan av däri nedlagda tillverknings- och driftskostnader enligt definitionen.

Som följer av definitionen inräknas i täckningsbidraget löner och förmåner till alla arbetstagare samt av dessa beroende avgifter enligt lag eller avtal.

2.5 Försäkringsbelopp

Zurichs ersättningskyldighet är per skadetillfälle begränsad till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet. Försäkringstagaren ansvarar för valet av försäkringsbelopp.

För vissa skadehändelser är ersättningen dessutom särskilt begränsad enligt enskilda bestämmelser i detta försäkringsvillkor eller i försäkringsbrevet.

2.5.1 Högsta ersättning

2.5.1.1 Ras, lavin, jordskalv, vulkanutbrott inom Norden

Sammanlagd ersättningskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring, till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av *ras*, *lavin*, *jordskalv* med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan eller vulkanutbrott, är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 150 *prisbasbelopp*.

Alla skador som orsakas av *ras*, *lavin*, *jordskalv* eller vulkanutbrott, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma skadetillfälle, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar.

Ligger flera fastigheter inom ett helt avgränsat, sammanhängande område avseende samma industri- eller lageranläggning, gäller begränsningen för alla dessa fastigheter tillsammans.

Beträffande skada som inträffar utom Norden, se 1.7.1.14.

2.5.1.2 Förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag

Sammanlagd ersättningskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring, till följd av alla skador inom en och samma fastighet enligt fastighetsregistret, vilka orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 150 *prisbasbelopp*.

Alla skador som orsakas av förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag, var för sig, vilka inträffar inom en tid av 72 timmar, anses här vara ett och samma skadetillfälle, vilket inträffar när den första skadan under tidsperioden inträffar.

Ligger flera fastigheter inom ett helt avgränsat, sammanhängande område avseende samma industri- eller lageranläggning, gäller begränsningen för alla dessa fastigheter tillsammans.

Vid förhöjd vattennivå i hav, sjö eller vattendrag är den sammanlagda ersättningskyldigheten under *försäkrings-tiden* begränsad till högst 300 *prisbasbelopp*.

2.5.1.3 Byggnads- och montagearbeten samt förflyttning m.m.

Sammanlagd ersättningskyldighet, inklusive ersättning enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring, till följd av alla skador på, och/eller som orsakas av, *provdrift*, *revision*, förflyttning, byggnads-, installations-, montage-, montage-, underhålls- och/eller reparationsarbete, och som inträffar inom försäkrads ordinarie anläggning, är vid varje skadetillfälle begränsad till högst 50 *prisbasbelopp*.

Vid skador i samband med egendomens normala underhåll inom försäkrads ordinarie anläggning är motsvarande ersättningsbegränsning 250 *prisbasbelopp*.

Dessa begränsningar gäller dock inte vid *brandskada* eller vid skada som orsakas av *inbrott*, *utbrott* eller *rån* eller av utströmning av vätska från *installation* eller *våtutrymme*.

Beträffande skada som inträffar utom försäkrads ordinarie anläggning, se 1.7.1.19.

2.5.1.4 Räddnings- och röjningskostnader

Beträffande högsta ersättning för räddnings- och röjningskostnader, se 2.8.

2.6 Självrisk och karen

2.6.1 Självrisk

Vid varje skadetillfälle dras från det sammanlagda skadebeloppet, beräknat enligt 2.10 och 2.8, ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Självrisk är 10 *prisbasbelopp* om inget annat anges i försäkringsbrevet.

De självrisker som anges i *prisbasbelopp* avrundas nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Högsta självrisk

Vid ersättningsbar avbrottskada på grund av ersättningsbar egendomsskada enligt kapitel 1. Egendomsförsäkring, tillämpas som gemensam självrisk, den högsta av självriskerna för egendoms- respektive avbrottskadorna, om inget annat anges i försäkringsbrevet.

2.6.2 Karens

Vid varje skadetillfälle gäller försäkringen med *karens*. *Karenstiden* är 48 timmar om inte annat anges i försäkringsbrevet.

2.7 Försäkrade skadehändelser

2.7.1 Avbrottsorsaker

Försäkringen gäller för avbrott som uppstår i den försäkrade rörelsen på grund av

- egendomsskada som är ersättningsbar genom den egendomsförsäkring som försäkringstagaren tecknat enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring,
- egendomsskada som är undantagen enligt 1.7.1.9, men i övrigt är ersättningsbar genom den egendomsförsäkring som försäkringstagaren tecknat enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring, i den mån avbrottskadan inte omfattas av annans garanti eller den försäkrade kan visa att den garantiansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande,
- skada på sådan egendom som försäkringstagaren eller annan som i försäkringsbrevet anges som försäkrad har köpt enligt avbetalningskontrakt, disponerar enligt leasingavtal, hyresavtal, låneavtal eller innehar enligt kommissionsuppdrag, under förutsättning att om det är fråga om egendom inom försäkringsställe enligt 1.3.1 och skadan omfattas enligt 1.7 i den egendomsförsäkring försäkringstagaren tecknat enligt kapitel 1 Egendomsförsäkring.

Egendomsskadan ska ha inträffat under *försäkringstiden* och försäkringen ska ha varit i kraft.

Undantag

Undantaget enligt 1.7.1.1 avseende grov vårdslöshet, uppsåt och risktagande gäller även för Avbrottsförsäkringen.

Tilläggsavtal fordras (avbrott för *inre maskinskada*)

Om det inte särskilt avtalats, gäller försäkringen inte för sådant avbrott i den försäkrade rörelsen som uppstår på grund av egendomsskada orsakad av *inre maskinskada*.

2.8 Räddningskostnad

Anmärkning

Vid skadehändelse med särskild begränsning till högsta ersättning, är den sammanlagda ersättningen för räddningskostnad, röjningskostnad, egendomsskada och avbrottskada begränsad till den för skadehändelsen angivna högsta ersättningen, oavsett vad som anges nedan om rätt till ersättning för räddningskostnader.

Räddningskostnad

I samband med skada som omfattas av avbrottsförsäkringen, lämnas ersättning för kostnad för sådan åtgärd som det åligger den försäkrade att vidtaga enligt Allmänna avtalsbestämmelser 7 (Räddningsplikt) för avväjande eller begränsning av ersättningsbar skada, om åtgärden med hänsyn till omständigheterna varit skälig. Sådana utgifter kan avse lämpliga åtgärder, även av provisorisk art, för att återuppta eller upprätthålla den försäkrade rörelsens drift och efter förmåga söka bereda sådana arbetstagare, som genom skadan blivit arbetslösa, annan produktiv sysselsättning än den ordinarie arbetsuppgiften.

Mer omfattande räddningsåtgärder ska alltid vidtas i samråd med Zurich, om det finns tid för det med hänsyn till behovet av åtgärden.

Undantag

Räddningskostnad ersätts inte i den mån rätt till ersättning för kostnaden föreligger från annan enligt lag, särskild författning eller åtagande i avtal.

Detta undantag tillämpas inte i den mån den försäkrade kan visa att den ansvarige inte kan fullgöra sitt åtagande.

Högsta ersättning

Räddningskostnaderna ersätts med högst det belopp varmed åtgärderna minskat ersättningsbart bortfall av täckningsbidrag. I den mån sådan kostnad medfört nytta även under *karenstid* eller efter *ansvarstidens* slut, ersätts den med högst ett belopp som kan anses falla på den del av *ansvarstiden*, som inte är *karenstid*. Den sammanlagda ersättningskyldigheten inklusive ersättning för räddningskostnad, är begränsad enligt 2.5.

2.9 Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifter enligt 1.9 gäller även för Avbrottsförsäkringen.

2.10 Skadevärderingsregler

Skada regleras efter *ansvarstidens* slut. Skadebeloppet utgörs av förlust beräknad enligt 2.10.2 (Förlustens storlek) med tillägg av räddningskostnader enligt 2.8.

2.10.1 Beräkning av täckningsbidrag

2.10.1.1 Täckningsbidrag under jämförelseperiod

Täckningsbidraget beräknas under en jämförelseperiod, som är av samma längd som *ansvarstiden*, dock högst 12 månader. Jämförelseperioden börjar 12 månader före den dag då avbrottsorsaken enligt 2.7 inträffade. Överstiger *ansvarstiden* 12 månader ska det beräknade täckningsbidraget under jämförelseperioden ökas med hänsyn till den förlängda *ansvarstiden*.

2.10.1.2 Förväntat täckningsbidrag

Råder under *ansvarstiden* andra förhållanden än under jämförelseperioden och sammanhänger dessa förhållanden inte med avbrottet, ska det enligt 2.10.1.1 beräknade täckningsbidraget justeras så att det baseras på de ändrade förhållandena.

Det justerade beloppet ska anses utgöra det täckningsbidrag som rörelsen skulle ha gett under *ansvarstiden*, om avbrottskadan inte inträffat.

2.10.1.3 Faktiskt täckningsbidrag

Faktiskt täckningsbidrag utgörs av rörelsens täckningsbidrag under *ansvarstiden*.

2.10.2 Förlustens storlek

Ersättningsbar förlust utgörs av det förväntade täckningsbidraget beräknat enligt 2.10.1.2 minskat med

- det faktiska täckningsbidraget enligt 2.10.1.3,
- kostnader som ska avdras enligt 2.4.1 till den del de överstiger vad som proportionellt svarar mot rörelsens minskade omfattning, såvida inte den försäkrade kan visa att de medfört minskning av förlusten,
- sådant bortfall av förväntat täckningsbidrag enligt 2.10.1.2 som orsakas av att en del av *ansvarstiden* - utöver den tid som varit nödvändig för att åtgärda egendomsskada till det skick som förelåg före den inträffade - blivit använd för förbättring, utvidgning eller annan förändring, inbegripet sådan som är en följd av myndighets beslut,
- sådana för det förväntade täckningsbidraget enligt 2.10.1.2 beräknade kostnader som under *ansvarstiden* kunnat inbesparas eller användas för annat ändamål. Exempel på sådana kostnader är inbesparad lön till permitterad personal, hyra, teknisk avskrivning på ej utnyttjad maskinpark, räntekostnad för ej utnyttjat kapital m.m.,
- det täckningsbidrag som innefattas i försäkringsersättning för avbrottsorsaken, exempelvis ersättning för varor och eget reparationsarbete,
- den ränteavkastning som den försäkrade under *ansvarstiden* erhållit på försäkringsersättning för avbrottsorsaken,
- sådan ökning av täckningsbidrag som till följd av avbrottet uppstått under *ansvarstiden* i annan rörelse, som den försäkrade själv, eller annan för hans räkning driver,
- sådan ränteavkastning, som uppstår om ersättning betalas ut tidigare än som anges i 2.11.3,
- den del av det förväntade täckningsbidraget enligt 2.10.1.2 som är hänförlig till *karenstiden*.

Vid utbetalning av försäkringsersättning efter *ansvarstidens* slut ersätts skälig ränteförlust/ räntekostnad som under *ansvarstiden* uppkommit p.g.a. att förlusten enligt ovan därigenom kan ha ersatts senare än när förlusten uppstod. Vid beräkningen tillämpas högst en ränta enligt en räntefot som motsvarar den vid var tid gällande referensräntan enligt svensk räntelag.

2.11 Ersättningsregler

2.11.1 Ersättningsbar skada

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast ersättning för liden ekonomisk skada, även om tillämpligt försäkringsbelopp medger större ersättning.

Mervärdesskatt som ska betalas av den försäkrade utgör ingen skada som omfattas av försäkringen, till den del den försäkrade har möjlighet till avdrag för beloppet enligt tillämpliga skatteregler.

2.11.2 Full försäkring och underförsäkring

Föreligger full avbrottsförsäkring ersätts i övrigt ersättningsbar avbrottsskada intill det försäkringsbelopp som är tillämpligt för avbrottsskadan. Full avbrottsförsäkring föreligger om försäkringsbeloppet minst motsvarar förväntat täckningsbidrag enligt skadevärderingsreglerna för avbrottsförsäkringen. I annat fall ersätts endast så stor del av avbrottsskadan som svarar mot försäkringsbeloppets förhållande till nämnda förväntade täckningsbidrag.

2.11.3 Tidpunkt för betalning av ersättning

Avbrottsskada regleras efter *ansvarstidens* slut.

Försäkringsersättning ska, med följande reservationer, betalas senast en månad efter det att den försäkrade har visat att försäkringsfall föreligger och fullgjort sina skyldigheter enligt försäkringsavtalet.

Om polisutredning av betydelse för den försäkrades rätt till försäkringsersättning har inletts, har Zurich rätt att avvakta med betalning av ersättningen till en månad efter det att utredningen har slutförts.

Betalas försäkringsersättning senare än vad som anges ovan på grund av dröjsmål som Zurich ansvarar för, utgår ränta på förfallet belopp enligt en räntefot som motsvarar den vid var tid gällande referensräntan enligt 9§ svensk räntelag jämte ett tillägg av två procentenheter. I övrigt föreligger inte rätt till ersättning, vare sig i form av ränta eller skadestånd, för dröjsmål med betalning av försäkringsersättning.

2.12 Skaderegleringsbestämmelser

2.12.1 Anmälan om försäkringsfall

När försäkringsfall kommer till den försäkrades kännedom är den försäkrade skyldig att omedelbart meddela det till Zurich. Vid försäkringsfall som förutsätter att stöld, inbrott, rån eller annat brott har skett, ska den försäkrade dessutom snarast polisanmäla händelsen och lämna intyg till Zurich om att så har skett.

Ett försäkringsfall ska anses ha kommit till den försäkrades kännedom när den försäkrade eller någon av dess ledande befattningshavare har fått kännedom om det.

Beträffande preskription och preklusion se Allmänna Avtalsbestämmelser.

2.12.2 Besiktning och åtgärder i anslutning till försäkringsfall

Vid anmäld egendomsskada har Zurich rätt att låta besiktiga skadan och, om skadan är ersättningsbar, att tillvarata den skadade egendomen innan vidare åtgärder vidtas beträffande den. Om Zurich lämnar anvisningar för reparation av egendom eller andra åtgärder som kan ersättas ur försäkringen, är den försäkrade skyldig att följa anvisningarna.

2.12.3 Ersättningskrav och skyldighet att lämna upplysningar

Den försäkrade är skyldig att skriftligt specificera sitt krav på försäkringsersättning i enlighet med försäkringsvillkorens bestämmelser om vad som kan ersättas samt skadevärderings- och ersättningsreglerna.

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldiga att utan dröjsmål och utan ersättning lämna Zurich handlingar och andra upplysningar som kan vara av betydelse för utredning av försäkringsfall.

2.12.4 Skyldighet att utreda

Den försäkrade och försäkringstagaren är skyldiga att utan ersättning verkställa sådana utredningar som kan vara av betydelse för bedömning av försäkringsfall och som kan genomföras inom deras respektive verksamhet.

Om det krävs godkännande av tredje man för utbetalning av försäkringsersättning, ska den försäkrade skaffa skriftligt godkännande och lämna det till Zurich.

2.12.5 Försummelse att fullgöra skyldighet vid försäkringsfall

Om skyldigheter enligt 2.12.1 – 2.12.4 inte iakttas kan det medföra att Zurich helt eller i skälig utsträckning befrias från sina åtaganden i fråga om försäkringsfallet.

2.12.6 Tvist om värdering

Vid tvist om storleken av avbrottsförlust ska värderingen på begäran av part hänskjutas till avgörande enligt svensk lag om skiljeförfarande (1999:116) och enligt följande.

Vardera parten utser en skiljeman, som tillsammans utser en tredje som ska tjänstgöra som ordförande i skiljenämnden. Skiljemännen ska vara opartiska och sakkunniga i den fråga tvisten gäller.

Skiljeförfarandet ska äga rum i Stockholm på svenska språket. Handlingar som åberopas i förfarandet behöver dock inte översättas till svenska om de är avfattade på engelska språket.

Vid värderingen ska skiljemännen tillämpa relevanta värderingsregler i försäkringsvillkoren. Parterna skall ges tillfälle att lägga fram relevant utredning som de vill åberopa och närmare utveckla sin uppfattning. Handläggningen ska vara skriftlig. Skiljenämnden kan dock besluta att viss begränsad del av handläggningen ska ske muntligen. Handläggningen ska genomföras skyndsamt. Anstånd för part att inkomma med handling eller att utveckla sin uppfattning ska endast medges när parten annars inte ges rimlig möjlighet att föra sin talan.

Sedan parterna har slutfört sin talan ska vardera skiljemannen, utan att samråda med de övriga, med stöd av vad som framkommit under handläggningen bestämma det värde som skiljemannen menar att den omtvistade avbrottsförlusten uppgår till.

Det värde som ordföranden har kommit till ska gälla som skiljenämndens beslut, om det inte överstiger det högsta eller understiger det lägsta av de värden som de två andra skiljemännen har kommit till. I annat fall ska som skiljenämndens beslut gälla det av de andra skiljemännens värden som ligger närmast ordförandens.

I skiljedomen ska anges de värden som vardera skiljemannen har kommit till samt hur det utslagsgivande värdet har bestämts.

Skiljedomen ska meddelas senast sex månader efter den dag då tredje skiljemannen utsetts.

5 Definitioner - Förklaringar

5.1 Objekttyper

Försäkrad egendom indelas i följande objekttyper (5.1.1. – 5.1.10).

5.1.1 Byggnad

Med *byggnad* avses byggnad och byggnadens ägare tillhörig egendom som hör till byggnad enligt 2 kap 2 § i jordabalken, vilken lyder

”Till byggnad hör fast inredning och annat varmed byggnaden blivit försedd, om det är ägnat till stadigvarande bruk för byggnaden eller del av denna, såsom fast avbalkning, hiss, ledstång, ledning för vatten, värme, ljus eller annat med kranar, kontakter och annan sådan utrustning, värmepanna, element till värmeledning, kamin, kakelugn, innanfönster, markis, brandredskap, civilförsvarsmateriel och nyckel.

I enlighet med vad som sägs i första stycket hör därjämte i regel till byggnad, såvitt angår

- bostad: badkar och annan sanitetsanläggning, spis, värmeskåp och kylskåp samt maskin för tvätt eller maling
- butikslokal: hylla, disk och skyltfönsteranordning
- samlingslokal: estrad och sittplatsanordning
- ekonomibyggnad till jordbruk: anordning för utfodring av djur och anläggning för maskinmjölkning
- fabrikslokal: kylsystem och fläktmaskineri.

Reservdel och dubblett till föremål som avses i första eller andra stycket, hör ej till byggnaden.”

Till *byggnad* räknas även oljetank och bränsle inom fastigheten, avsedda för försäkrad *byggnads* uppvärmning.

5.1.3 Trädgård och markanläggningar

Med *trädgård* och *markanläggningar* avses växtlighet för prydnad, markbeläggning, inhägnad såsom stängsel och staket samt flaggstång.

5.1.4 Kulvert

Med *kulvert* avses en i mark utanför *byggnad* anlagd kulvertkammare med utrustning samt i denna förlagt ledningssystem för distribution av värme, varmvatten, el, gas, kyla, data, telefoni och/eller annat media. Med ledningssystem avses rörledningar, värmeisolering och skyddshölje. Till *kulvert* räknas inte under- eller abonnentcentraler eller därtill hörande utrustning.

5.1.5 Maskinerier

Med *maskinerier* avses egendom som inte är hänförlig till annan objekttyp, exempelvis:

- maskiner, inventarier, ledningar,
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel,
- reservdelar till egna maskiner, verktyg och redskap,
- utrustning för butik, kontor, laboratorium eller lagerlokal,
- trycksaker såsom kataloger och reklamtryck, varuprover,
- modeller, press- och stansverktyg, formar och mönster,
- emballage av inventariekaraktär,
- av försäkrad bekostad fast inredning i förhyrd lokal.

5.1.6 Varor

Med *varor* avses egendom avsedd för försäljning, exempelvis:

- råvaror,
- produkter under tillverkning,
- hel- eller halvfabrikat,
- varor anskaffade för försäljning,
- emballage och annan lös egendom, som är avsedd att ingå i varan eller dess förpackning alternativt åtfölja varan eller försäljas tillsammans med denna.

5.1.7 Ritningar och arkivalier samt datainformation

Med *ritningar* och *arkivalier* avses originalritningar och andra originalhandlingar (t.ex. manuskript, bokföringsböcker, kartotek, korrespondens och exponerad originalfilm) samt tidningars, bildbyråers och fotoateljéers arkiv och liknande.

Med *datainformation* avses program, register eller annan information som är lagrad på *datamedia*.

5.1.8 Pengar och värdehandlingar

Med *pengar och värdehandlingar* avses

- gällande pengar och gällande frimärken
- aktier, obligationer, kuponger, lottsedlar med vinst, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis.

5.1.9 Kunders egendom

Med *kunders egendom* avses primärförsäkrads kunders tillhörig fysisk egendom som är i den primärförsäkrades vård och som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

5.1.10 Arbetstagares egendom

Med *arbetstagares egendom* avses primärförsäkrads arbetstagares fysiska

- personliga lösegendom, dock inte *pengar och värdehandlingar*
- annan egendom, som vid skada ska ersättas av arbetsgivaren enligt gällande kollektivavtal.

5.2 Brandskada

I de fall *brandskada* åberopas i villkorstexten avses skada genom skadehändelse som anges nedan under 5.2.1 - 5.2.9.

5.2.1 Brand

Med *brand* avses eld som kommit lös.

Undantag

Med skada genom *brand* avses dock inte skada på *elektrisk utrustning* genom *brand* som ursprungligen uppstått däri till följd av *åskslag, elfenomen, strömavbrott eller strömstörning*. Undantaget gäller även om *åskslaget, elfenomenet, strömavbrottet eller strömstörningen* orsakas av skada som uppstått i annat föremål.

5.2.2 Sotutströmning

Med *sotutströmning* avses utströmning av sot från eldstad för uppvärmning av lokal eller bostad under förutsättning att utströmningen har varit plötslig och oförutsedd samt har uppstått i samband med eldning.

Undantag

Med skada genom *sotutströmning* avses dock inte skada genom utströmning av sot från rökkanals mynning (skorsten) eller från byggtork.

5.2.3 Explosion

Med *explosion* avses ögonblickligt uppträdande kraft, förorsakad av omedelbar utvidgning av gaser eller ångor.

Exempelvis, såvitt gäller behållare som exploderar, avses med *explosion* den ögonblickligt uppträdande kraft som uppstår till följd av att gastryck inom och utom behållaren omedelbart utjämnas genom okontrollerad utströmning av gas från behållaren.

Med *explosion* avses således inte t.ex. uppträdande centrifugalkraft på grund av roterande kropp, kraft på grund av inre materialspänning eller kraft på grund av undertryck (implosion).

Undantag

Med skada genom *explosion* avses dock inte

- skada som orsakas av sprängningsarbete,
- skada på rör som orsakas av explosion i röret, om rörets yttre diameter är 120 mm eller mindre och röret utgör en del av ång- eller varmvattenpanna samt är beläget i pannans eldstad eller gasvägar,
- skada på elektrisk utrustning genom explosion i utrustningen som orsakas av *åskslag, elfenomen, strömavbrott eller strömstörning*. Undantaget gäller även om *åskslaget, elfenomenet, strömavbrottet eller strömstörningen* orsakas av skada som uppstått i annat föremål.

5.2.4 Åskslag, elfenomen, strömavbrott eller strömstörning

Med *åskslag, elfenomen, strömavbrott eller strömstörning* avses

- åskslag,
- plötsligt och oförutsett elfenomen (t.ex. kortslutning, överslag eller överspänning),
- strömavbrott eller strömstörning.

Undantag

Med skada genom *åskslag, elfenomen, strömavbrott eller strömstörning* avses dock inte därigenom orsakad skada på *elektrisk utrustning* eller på egendom i kyl- eller frysanläggning. Undantaget gäller även om *åskslaget, elfenomenet, strömavbrottet eller strömstörningen* orsakas av skada som uppstått i annat föremål.

5.2.5 Frätande gas

Med *frätande gas* avses gas som bildas vid plötslig och oförutsedd upphettning av plast och ger upphov till frätande ämnen.

5.2.6 Kollision med luftfartyg

Med *kollision med luftfartyg* avses att luftfartyg eller föremål från sådant träffar egendom.

5.2.7 Kollision med motordrivet fordon

Med *kollision med motordrivet fordon* avses påkörning med motordrivet fordon i de fall trafikskadelagen eller motsvarande lagstiftning i annat land inte är tillämplig.

Undantag

Med skada genom *kollision med motordrivet fordon* avses dock inte skada på det påkörande fordonet och inte heller skada på egendom under hantering eller förflyttning med det fordonet.

5.2.8 Storm eller hagel

Med *storm* avses vind med en hastighet av minst 21 meter per sekund.

Med skada genom *storm eller hagel* avses endast skada på egendom som direkt uppkommer

- av vindkraften i storm,
- av föremål som storm blåst omkull eller fört med sig,
- av hagel,
- samt skada som uppstår i direkt samband med, och som en oundviklig följd av, ersättningsbar skada enligt ovan.

Undantag

Med skada genom *storm eller hagel* avses dock inte skada som orsakas av översvämning, sjöhävning eller isskruvning.

5.2.9 Ras, lavin, jordskalv eller vulkanutbrott

Med *jordskalv* avses jordskalv med en styrka av minst 4 enligt den regionala Richterskalan. Med *ras* avses att klippblock, sten, snö-, is-, jord- eller sandmassor plötsligt och oförutsett komma i rörelse och avsevärt ändrat läge.

Undantag

Med skada genom *ras, lavin, jordskalv, eller vulkanutbrott* avses dock inte skada som har uppkommit till följd av

- sättning i mark eller grund,
- sprängnings-, schaktnings-, pålnings-, packnings- eller spontningsarbete,
- uppläggning av jord- eller stenmassor,
- gruvdrift,
- vatten- eller vågerosion.

5.3 Inbrott, utbrott och rån

5.3.1 Inbrott

Med *inbrott* avses att någon olovligen

- med våld bryter sig in i *byggnad*, lokal eller inhägnat område,
- tar sig in i lokal, under förutsättning att den försäkrade kan visa att detta skett
 - med dyrk,
 - med nyckel eller kod som har åtkommit genom *rån* eller genom *inbrott* i annan lokal, bostad, nyckeltub eller nyckelskåp,
- tillgriper egendom utifrån genom krossat fönster (s.k. smash and grab).

Med lokal avses rum i *byggnad*.

Med dyrk avses inte nyckel eller avbildning av nyckel.

5.3.2 Utbrott

Med *utbrott* avses att någon olovligen

- med våld bryter sig ut ur byggnad, lokal eller inhägnat område,
- tar sig ut ur lokal, under förutsättning att den försäkrade kan visa att detta skett
 - med dyrk,
 - med nyckel eller kod som åtkommit genom *rån* eller genom *inbrott* i annan lokal, bostad, nyckeltub eller nyckelskåp.

Med lokal avses rum i *byggnad*.

Med dyrk avses inte nyckel eller avbildning av nyckel.

5.3.4 Rån

Med *rån* avses

- stöld genom våld på person eller hot som innebär, eller för den hotade framstår som, trängande fara,
- att någon sedan denne begått stöld och anträffats på bar gärning, sätter sig med sådant våld eller hot till motvärn mot den som vill återtaga det tillgripna.

Med våld avses även att försätta någon i vanmakt.

Med *rån* avses inte tillgrepp

- av egendom som omhändertagits av annan än försäkrad,
- då den som utsatts för *rån*et medverkat till eller främjat tillgreppet,
- av *pengar och värdehandlingar*, om den som utsatts för *rån*et var under 18 år och tillgreppet skedde utanför den försäkrades lokaler.

5.4 Övrigt

Ansvarstid

Med *ansvarstid* avses den längsta tid för vilken avbrottsersättning kan lämnas räknat från den dag avbrottsorsaken inträffat.

Dator

Med *dator* avses databehandlingsutrustning (maskinvara) med tillhörande in- och utenheter som t.ex. bildskärm, tangentbord, mus, cd-läsare, skrivare, modem, scanner, projektor, digitaliseringsbord, nätverkskablage, nätverksutrustning och digital utrustning (t.ex. digitala kameror och kopiatorer).

Datamedia

Med *datamedia* avses ett maskinläsbart medium (t.ex. band, skivor, CD-rom, diskett, hårddisk o.dyl.) på vilket program, register eller annan information avsedd för behandling i *dator* eller liknande kan lagras.

Ekonomiskt värde (Dagsvärde)

Med *ekonomiskt värde* avses egendomens marknadsvärde, d.v.s. det sannolika priset för egendomen vid en normal försäljning.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas, avses med *ekonomiskt värde* det värde som med beaktande av avkastningsförväntningar och andra värdepåverkande faktorer, t.ex. ålder, slitage, omodernitet, belägenhet och/eller användbarhet, sannolikt skulle utgöra marknadsvärdet på egendomen.

Elektrisk utrustning

Med elektrisk utrustning avses

- elektrisk maskin eller apparat - inklusive roterande elektrisk maskin, transformator och reaktor – avsedd för spänning högre än 12 kV,
- roterande elektrisk maskin med märkeffekt större än 250 kW oberoende av spänning,
- transformator och reaktor med märkeffekt större än 1000 kVA oberoende av spänning.

Fel/felaktig

Med *fel/felaktig* avses att material, konstruktion, beräkning, ritning, beskrivning, råd, anvisning eller arbetsprestation som har använts för egendom inte, oavsett avtalade krav, uppnår erforderlig standard med hänsyn till de faktiska förutsättningarna och den avsedda funktionen.

Förbrukningsmaterial

Med *förbrukningsmaterial* avses bränsle, drivmedel och smörjmedel, dukar, däck och slangar, filter, filter, linor, packningar, remmar, kedjor, stenar, larvband, transportband, transportplåtar, viror, valsbeklädnad och annat material som är avsett att vid användning förbrukas under avsevärt kortare tid än den egendom till vilken materialet används.

Försäkringstid

Försäkringstiden anges i försäkringsbrevet och är avtalstiden för försäkringen.

Inre Maskinskada

Med *inre maskinskada* avses plötslig och oförutsedd skada som uppkommer på *maskinell utrustning* till följd av

- elektriskt eller mekaniskt haveri som ursprungligen uppstår i den funktionella processenhet som den skadade egendomen tillhör,
- oriktig eller bristfällig övervakning, handhavande eller användning av maskinoperatör eller annan ansvarig,
- maskinell bearbetning eller framställning av *varor*.

Installation

Med *installation* avses installationssystem eller -anordning med anslutna föremål, t.ex. värmepanna, cirkulationspump, expansionskärl, värmeväxlare, kyl- eller frysanläggning, antennenläggning, hiss, ledningssystem för kallvatten, varmvatten, värme, avlopp, ventilation, gas, elektricitet eller liknande.

Karens och karenstid

Med *karens* avses att ersättning inte lämnas för uppkommet bortfall av täckningsbidrag orsakat av avbrott under viss tid (*karenstiden*) räknat från den tidpunkt avbrottsorsaken inträffar.

Kavitation

Med *kavitation* avses uppkomst av hålrum eller blåsor, i hastigt strömmande vätska, när vätsketrycket lokalt sjunker till ett värde nära vätskans ångtryck vid ifrågavarande temperatur, varvid invid materialytan uppkomna hålrum eller blåsor kan störta samman under slagverkan, t.ex. vid propellrar, vattenturbiner eller rörförträngningar. Två huvudtyper av kavitationsangrepp kan särskiljas, nämligen

- kavitationserosion, varvid angreppet är enbart mekaniskt,
- kavitationskorrosion, varvid angreppet utgörs av samtidig korrosion och kavitationserosion.

Korrosion

Med *korrosion* avses angrepp på ett material genom kemisk eller elektrokemisk reaktion med omgivande medium. Kemisk *korrosion* förekommer i torr miljö, t.ex. i torra gaser eller i vattenfria organiska vätskor. I närvaro av vatten sker *korrosion* genom elektrokemiska reaktioner.

Maskinell utrustning

Med *maskinell utrustning* avses all elektrisk, elektronisk eller mekanisk anläggning eller anordning - t.ex. maskin, panna, ugn, apparat, kärl, aggregat eller *dator*, samt till sådana föremål hörande utrustning eller ledningar - som är avsedd för exempelvis produktion, reparation, förflyttning, transport, distribution, energiförsörjning, service eller administration.

Nyanskaffningsvärde

Nyanskaffningsvärde vid viss tidpunkt innebär för

- *byggnad*: den kostnad som skulle ha uppkommit om byggnaden färdigställdes som ny vid denna tidpunkt. I värdet inräknas alla kostnader som skulle ha fordrats för att byggnaden skulle ha kunnat tas i bruk,
- *maskinerier*: den kostnad som skulle ha uppkommit om ny egendom av samma eller lika ändamålsenligt slag skulle ha anskaffats vid denna tidpunkt. I värdet inräknas alla kostnader som skulle ha fordrats för att egendomen skulle ha kunnat tas i bruk,
- *varor*:
 - som den försäkrade anskaffat för försäljning: vad det vid denna tidpunkt skulle ha kostat att ersätta dem med nya av samma slag,
 - som den försäkrade tillverkat eller har under tillverkning: tillverkningskostnaderna - direkt material, materialomkostnader, direkt arbetslön, tillverknings- och administrationskostnader - vid denna tidpunkt, dock högst det pris för vilket egendomen då hade kunnat försäljas,
 - sålda och färdiga för leverans: i den mån leverans inte kan fullgöras med andra *varor*, det avtalade försäljningspriset, minskat med inbesparade kostnader.

Prisbasbelopp

Med *prisbasbelopp* avses det från tid till annan gällande belopp som fastställs enligt svensk lag om allmän försäkring.

Provdrift

Med *provdrift* avses test av drift, tillgänglighetsprov eller prestandaprov.

Ras

Med *ras* avses att klippblock, sten, snö-, is-, jord- eller sandmassor plötsligt och oförutsett kommit i rörelse och avsevärt ändrat läge.

Revisioner

Med *revisioner* avses omfattande renoveringar och liknande av maskiner.

Vatten från skyfall

Med *vatten från skyfall* avses vatten som, på grund av regn med en intensitet av minst 1 mm per minut eller 50 mm per dygn, strömmar från markytan direkt in i *byggnad* eller tränger upp ur avloppsledning inomhus.

Stöldbegärlig egendom

Med *stöldbegärlig egendom* avses föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor, ädelstenar, antikviteter, konstverk, äkta mattor, ur avsedda att bäras (t.ex. fick- och armbandsur, hängur), kameror och kameratillbehör, projektorer, PC-kanon, radio-, video- och TV-apparater, mediaspelare med kringutrustning, förstärkare, högtalare, mobiltelefon, dator, pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn, tobak, vin och sprit.

Tekniskt värde

Med *tekniskt värde* vid viss tidpunkt avses *nyanskaffningsvärdet* med avdrag för värdeminskning orsakad av ålder, slitage och/eller omodernitet. Med omodernitet avses t.ex. minskad användbarhet, tillkomst av nya produkter eller ny teknik.

Utbytbara verktyg

Med *utbytbara verktyg* avses formar, knivar, krossverktyg, press- och stansverktyg, slagor och andra verktyg i standardutförning på marknaden.

Våtrumme

Med *våtrumme* avses ett inomhus beläget utrymme som har golvbrunn och som för sin funktion försetts med isolering avsedd att förhindra utströmning av vätska.

Ytbeläggning

Med *ytbeläggning* avses ytskikt eller beläggning, t.ex. målning, tapetsering, beklädnad på ytter- och innertak, beklädnad på ytter- och innerväggar samt golvbeläggning (även våtisolering).

Åtkomst av fel

Med *åtkomst av fel* avses

- sådana förberedande åtgärder som är föranledda av, och måste vidtas för att kunna avhjälpa *felet*, t.ex. lokalisering och friläggning av detta,
- sådana åtgärder, efter avhjälpande av *felet*, som måste vidtas för att återställa egendom, utrymme eller plats efter inverkan av de förberedande åtgärderna.

Allmänna avtalsbestämmelser

0 Försäkringstagarens behörighet

Försäkringstagaren har ensam rätt att avtala med Zurich om ändring eller upphörande av försäkringen.

1 Ansvar under försäkringstiden

Zurich ansvarar enligt försäkringen under försäkringstiden, till den del inte försäkringen har sagts upp i förtid (se 2) eller det föreligger dröjsmål med premiebetalningen (se 3).

2 Rätt till förtida uppsägning eller villkorsändring

Zurich har rätt att säga upp försäkringen till upphörande fjorton dagar efter uppsägningen om

- försäkringstagaren eller försäkrad har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser enligt försäkringen eller
- något förhållande som har angetts i försäkringen och som har väsentlig betydelse för risken för försäkringsfall, har ändrats på ett sätt som Zurich inte kan antas ha tagit i beräkning.

Zurich har dock rätt att, i stället för att säga upp försäkringen enligt ovan, ändra försäkringsvillkoren för återstående försäkringstid, med verkan fjorton dagar efter meddelande om ändringarna.

Vid dröjsmål med premiebetalningen har Zurich rätt att säga upp försäkringen att upphöra tre dagar efter uppsägningen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse.

Försäkringstagaren har rätt att med omedelbar verkan säga upp försäkringen om försäkringsbehovet helt eller till mycket väsentlig del fallit bort.

I övrigt har försäkringstagaren rätt att säga upp försäkringen till upphörande fjorton dagar efter uppsägningen om

- Zurich har väsentligt åsidosatt sina förpliktelser enligt försäkringen eller
- Zurich enligt ovan har ändrat försäkringsvillkoren för återstående försäkringstid.

De tidsfrister som anges avser tiden från avsändandet av uppsägningen / meddelandet. Angivna tidsfrister gäller även om meddelandet försenas eller inte når angiven adressat, om det är skickat till adress för mottagaren som denne senast har meddelat avsändaren.

3 Premiebetalning

Premie skall vara betald när försäkringstiden börjar eller, om senare tid anges i premiefaktura, inom den tid som anges där. I annat fall föreligger dröjsmål med premiebetalning. Betalas premien med dröjsmål, men innan försäkringen har sagts upp, inträder Zurich's ansvarighet tidigast dagen efter betalningen.

Motsvarande gäller vid tilläggspremie på grund av ändring av försäkringen under försäkringstiden, varvid ändringen betraktas som en egen försäkring med försäkringstid som börjar när ändringen ska träda i kraft.

Uppgift från Zurich om premiistorlek gäller exklusive premierelaterade skatter och avgifter, om inget annat anges.

4 Premieåterbetalning när försäkringsavtalet upphör i förtid

Om försäkringen upphör att gälla på grund av försäkringstagarens uppsägning skall Zurich återbetala ett belopp motsvarande den reduktion av premien som skulle ha gjorts om försäkringen från början hade bestämts att gälla för den kortare tiden.

Om försäkringen upphör att gälla på grund av Zurich's uppsägning återbetalar Zurich oförbrukad del av premien. Har försäkringsfall inträffat anses premie för ett belopp motsvarande försäkringsersättningen vara förbrukad.

5 Upplyningsplikt

Inför tecknande, ändring eller förnyelse av försäkringen, samt under försäkringstiden, är försäkringstagaren skyldig att lämna riktiga och fullständiga svar på de frågor av betydelse för det nya försäkringsförhållandet som Zurich ställer. Försäkringstagaren ska även utan förfrågan lämna uppgifter till Zurich angående förhållanden som är av uppenbar betydelse för riskbedömningen och, om försäkringstagaren inser att Zurich tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter av det slaget, meddela Zurich de riktiga och fullständiga uppgifterna utan dröjsmål.

Detta innebär att försäkringstagaren inför tecknande, ändring och förnyelse av försäkringen bland annat är skyldig att informera Zurich om kända händelser som kan befaras leda till försäkringsfall.

Om försäkringstagaren oaktsamt har brutit mot sin upplysningsplikt ansvarar Zurich enligt försäkringen bara i den utsträckning som den försäkrade kan visa att detta har varit utan betydelse för försäkringsfallet. Kan Zurich visa att försäkringen över huvud taget inte skulle ha meddelats om upplysningsplikten hade fullgjorts, är Zurich helt fritt från ansvar.

6 Riskökning

Om risken för försäkringsfall har ökat genom ändring av något sådant förhållande som har angetts i försäkringen eller som försäkringstagaren har uppgett för Zurich i samband med tecknande, ändring eller förnyelse av försäkringen, är försäkringstagaren skyldig att meddela ändringen till Zurich.

Om försäkringstagaren har försummat detta kan Zurich's ansvar falla bort på motsvarande sätt som vid brott mot upplysningsplikten enligt 5 ovan. Detsamma gäller, oavsett om försäkringstagaren har meddelat ändringen till Zurich, om den försäkrade har vidtagit eller samtyckt till ändringen.

Vid riskökning enligt ovan har Zurich dessutom i vissa fall enligt punkt 2. ovan rätt att säga upp försäkringen eller att ändra försäkringsvillkoren.

7 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, skall den försäkrade efter förmåga tillse att skadan avvärs eller begränsas och att eventuell rätt till ersättning från annan som kan vara ersättningskyldig bevaras. Detta gäller dock inte åtgärder som Zurich enligt övriga villkorsbestämmelser kan ha åtagit sig att vidta.

Med den försäkrade likställs härvid

- den försäkrades uppdragstagare, i den mån denne till följd av uppdraget råder över det försäkrade intresset och
- den försäkrades anställda i ledande ställning inom företaget eller på platsen.

Kostnad för räddningsåtgärd enligt ovan, eller för skada till följd därav, ersätts endast om och i den utsträckning så anges i övriga villkorsbestämmelser.

Om Zurich meddelar särskilda anvisningar för räddningsåtgärder, är den försäkrade skyldig att följa anvisningarna till den del den försäkrades kostnader på grund av dem ersätts ur försäkringen.

Har den försäkrade uppsåtligen eller genom grov vårdslöshet åsidosatt sina skyldigheter enligt ovan, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt.

Zurich's ansvar kan begränsas vid brott mot räddningsplikten enligt ovan även när detta har skett i avsikt att förebygga skada på egendom i nödläge, om den skadan inte skulle kunna ersättas ur försäkringen enligt omfattningsbestämmelserna.

8 Regress

Till den del Zurich har betalat skadeersättning eller kostnad enligt försäkringen, övertar Zurich den försäkrades rätt till ersättning från annan som är skyldig att ersätta skadan eller kostnaden.

9 Dubbelförsäkring

Omfattas det försäkrade intresset även av annan försäkring och finns det i den försäkringen förbehåll om ansvarsfrihet vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll även för denna försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna så som anges i tillämplig lag om försäkringsavtal

Vid försäkringsfall är försäkringstagaren och den försäkrade skyldiga att upplysa Zurich om annan försäkring som kan antas vara tillämplig för försäkringsfallet. Försummas det kan ersättningen från Zurich sättas ned eller återkrävas, bl.a. med hänsyn till den skada försummelsen medför för Zurich.

10 Kvittningsförbehåll

Zurich har rätt att infria sin ersättningskyldighet gentemot försäkrad genom kvittning med fordran som Zurich kan ha mot annan försäkrad eller försäkringstagaren.

11 Valuta

Alla penningbelopp i denna försäkring avser SEK där inget annat anges. Vid betalning i annan valuta än SEK, respektive särskilt angiven valuta, ska, vid tillämpning av försäkringen, omräkning ske till SEK, respektive den angivna valutans, efter avistakursen hos svensk affärsbank för köp av betalningsvalutan per betalningsdagen.

12 Force majeure

Zurich är vid tillämpning av försäkringen inte ansvarigt för skada som orsakas av Zurich på grund av myndighetsåtgärd, krigshändelse, arbetskonflikt - även om Zurich är föremål för eller självt vidtar konfliktåtgärd - eller annan liknande omständighet. Om någon sådan omständighet hindrar Zurich från att fullgöra åtgärd enligt försäkringen, får åtgärden uppskjutas utan påföljd för Zurich tills hindret har upphört.

13 Preskription och preklusion

Den som vill göra gällande anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringskydd enligt Zurich's åtagande måste, för att inte förlora sin rätt, anmäla det till Zurich inom tolv månader från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringskydd inträdde.

Försäkrad, som också är försäkrad under en lokal försäkring som Zurich inom ramen för sitt åtagande mot försäkringstagaren har ombesörjt i annat land än Sverige, ska dock anses ha anmält sitt anspråk i rätt tid, om anspråket har anmälts till försäkringsgivaren för den lokala försäkringen inom tid som är föreskriven för den försäkringen. Information rörande anspråket som i sådana fall lämnas till försäkringsgivaren för den lokala försäkringen, ska anses ha lämnats samtidigt till Zurich.

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringskydd måste också, för att inte förlora sin rätt, väcka talan mot Zurich om anspråket inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om anspråk har framställts till Zurich i rätt tid enligt första stycket, får dock talan om anspråket alltid väckas inom sex månader från det att Zurich har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid slutligt ställningstagande till anspråk på försäkringsersättning eller annat försäkringskydd kan Zurich skriftligen förelägga den som har anspråket att väcka talan mot Zurich angående beslutet inom tolv månader från det att denne har fått del av föreläggandet. Om talan inte väcks inom denna tid, förloras rätten att få ändring av Zurich's slutliga ställningstagande.

14 Tillämpbar lag och behörig domstol samt skiljeförfarande

För försäkringen gäller, utöver försäkringsvillkoren, svensk försäkringsavtalslag (2005:104), kapitel 8 och 9. I övrigt ska svenska allmänna rättsregler användas vid tolkning och tillämpning av försäkringen.

Twist angående avtalet ska prövas av svensk allmän domstol.

När parts sammanlagda tvistiga betalningsyrkande i saken överstiger ett belopp motsvarande 200 prisbasbelopp enligt svenska socialförsäkringsbalken (2010:110) eller, vid fastställetal, sådant betalningsyrkande får antas komma att framställas efter fastställande av ansvar, ska dock tvisten på endera partens begäran avgöras av skiljemän enligt svensk lag om skiljeförfarande (1999:116) och enligt följande.

Skiljeförfarandet ska äga rum i Stockholm på svenska språket. Handlingar som åberopas i förfarandet behöver dock inte översättas till svenska om de är avfattade på engelska språket.

Skiljemännen ska vara tre, varav parterna utser var sin och dessa två gemensamt utser den tredje, som ska vara ordförande.

Skiljeman utsedd av part ska till utbildningen vara juris kandidat, eller motsvarande, och under de senaste tio åren haft minst fem års sammanhängande kvalificerad yrkeserfarenhet av företagsförsäkring.

Ordföranden ska under de senaste tio åren ha arbetat som lagfaren domare i svensk allmän domstol under en sammanhängande tid av minst fem år.

15 Sanktionsklausul

Oavsett vad som följer av försäkringsvillkoren i övrigt, eller av andra försäkringshandlingar, gäller försäkringen inte för organisation, person, verksamhet eller egendom, och är Zurich inte skyldigt att verkställa betalning eller tillhandahålla annan tjänst enligt försäkringen, där detta skulle strida mot tillämpliga sanktionsbestämmelser i lag eller annan författning.

Zurich Insurance plc (Irland), Filial Sverige
Reg. no. 516403-8266, reg. i Bolagsverkets filialregister
Box 5069
102 42 Stockholm
Telefon +46 8 579 330 00
Telefax +46 8 579 330 01

Zurich Insurance plc
a public limited company incorporated in the Republic of Ireland
Registered office: Zurich House, Ballsbridge Park, Dublin 4, Ireland
Reg. no. 13460 in the Corporate Registration Office, Ireland

© Copyright Zurich Insurance plc (Irland), Filial Sverige. Får citeras om källan anges.

